

สุทธิ กาบพิลา. (2558). การสืบทอดอัตลักษณ์ของคนอีสานในชุมชนสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัด
จันทบุรี. ภาคนิพนธ์ ปร.ม. (การปกครองท้องถิ่น). จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพ
พรรณี.

คณะกรรมการที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

เชษฐันรัช อรหุน ปร.ด. (วัฒนธรรมศาสตร์)

ประธานกรรมการ

นักรบ เถียรอำ ปร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการดำรงอยู่ กระบวนการและปัจจัยที่มีผลเกี่ยวกับ
การสืบทอดอัตลักษณ์ของคนอีสานในชุมชนสะตอน อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ในการศึกษา
ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงประวัติศาสตร์อันประกอบด้วยจากคำบอกเล่า การสนทนากลุ่ม การวิจัยเอกสาร
และการสังเกตการณ์ ในการสัมภาษณ์มีผู้ให้ข้อมูลหลักที่สำคัญได้แก่ ผู้อาวุโส ประชาญ์ชาวบ้าน
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน หลังจากนั้นนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ ตีความและสร้างข้อสรุป
เชิงคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่าคนในชุมชนสะตอนยังคงสืบทอดอัตลักษณ์ของคนอีสานตามฮีตสิบสอง
และกองสิบสี่ไว้ได้เป็นส่วนใหญ่ โดยมีฮีตสิบสองขาดหายไปสองกองเหลือสิบและกองสิบสี่ขาด
หายไปห้ากองเหลือเก้า ประเพณีฮีตสิบสองกองสิบสี่ส่วนใหญ่ที่ชาวสะตอนยังคงรักษาไว้ได้นั้นมี
กระบวนการการทำการกิจกรรมโดยอาศัยกลไกที่สำคัญคือ วัดและชุมชน เช่น การจัดประเพณีต่าง ๆ
ในวันสำคัญทางพุทธศาสนา ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการสืบทอดประเพณีฮีตสิบสองกองสิบสี่ ได้แก่
การมีกระบวนการขัดเกลาทางสังคมทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ความเชื่อสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติที่สามารถ
ให้ทั้งคุณและโทษแก่ผู้ปฏิบัติและไม่ปฏิบัติตามและการผนวกประเพณีฮีตสิบสองกองสิบสี่เข้ากับ
หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการสืบทอดฮีตสิบสองและกองสิบสี่
มีสาเหตุมาจากการไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ขาดผู้นำที่มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการ ขั้นตอน
ถูกต้อง การยอมรับเอากระแสวัฒนธรรมต่างถิ่นเข้ามาเผยแพร่ การกีดกันทางสังคมและบทบาทของ
สมาชิกในครอบครัวที่เปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์จึงทำให้บางฮีตสิบสองและบางกองสิบสี่
ไม่ได้รับการยอมรับและสูญหายไปมากที่สุด

คำสำคัญ : อัตลักษณ์ การสืบทอด